การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง

อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบหรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๔) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

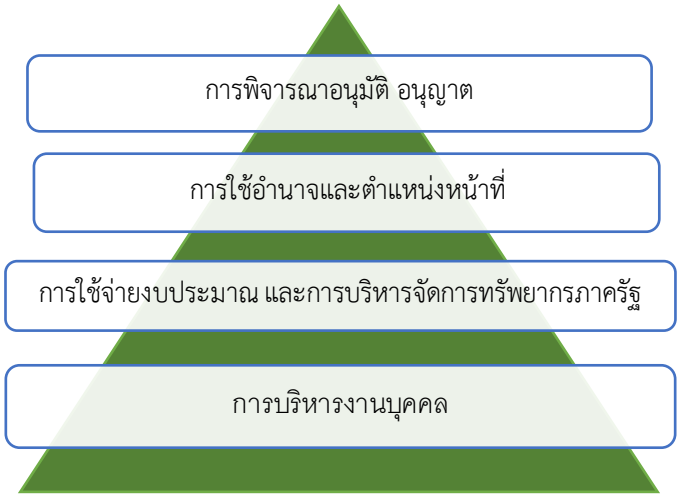

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

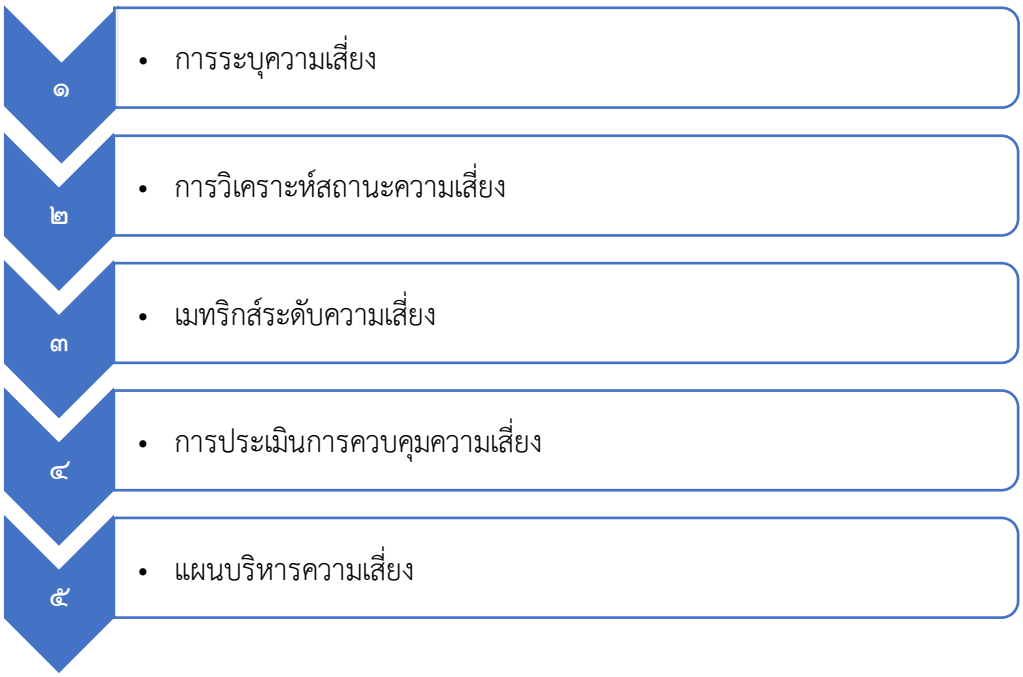

๑.การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยง

ในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอน อาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติมีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

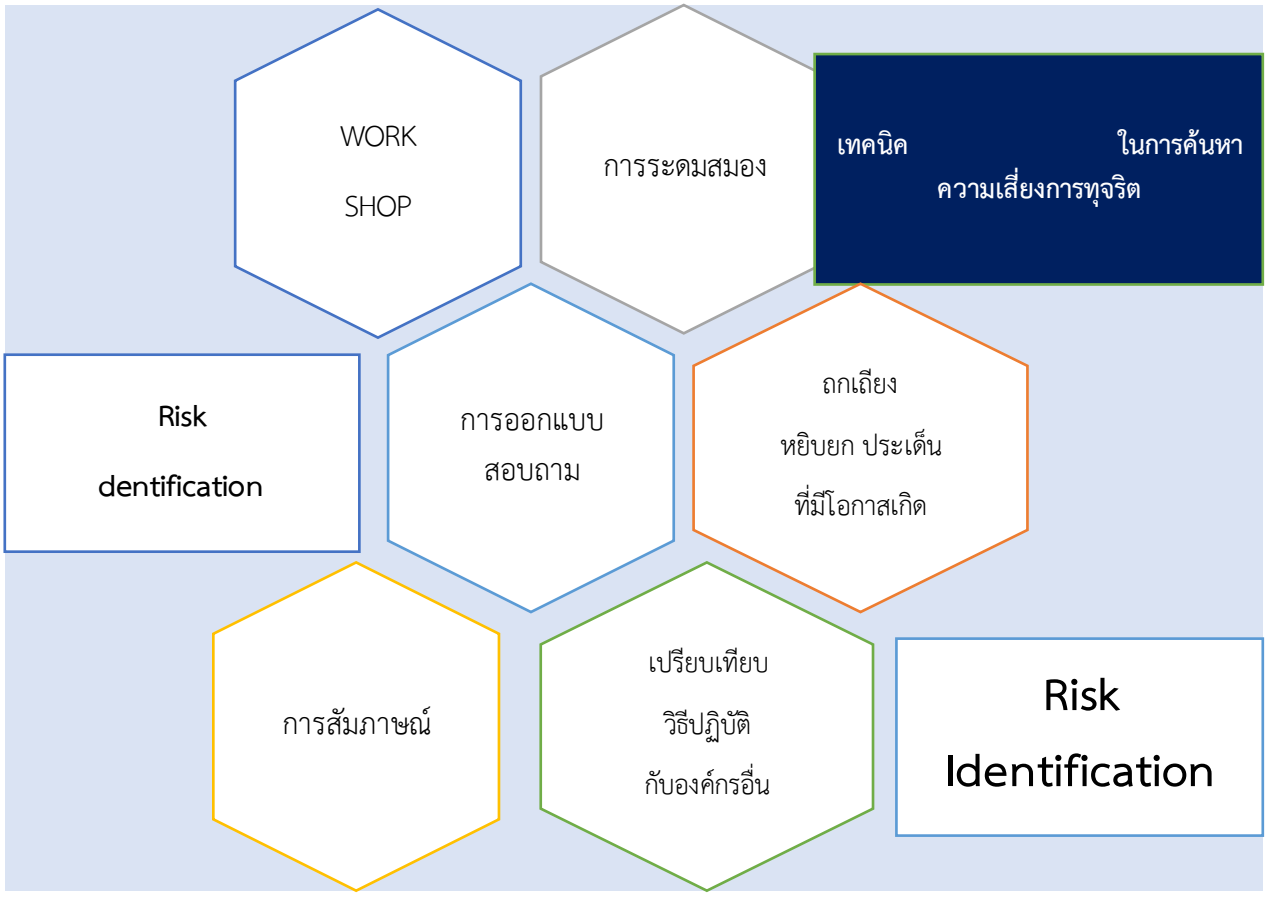

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการปฏิบัติหน้าที่	ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknown Factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
๑	**การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**			
๑.๑	การรับคำร้อง ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การขออนุญาติก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์รวมถึงการระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่		✓
๑.๒	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง		✓
๑.๓	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัต อนุญาต	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง		✓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการปฏิบัติหน้าที่	ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknown Factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
๒	**การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ**			
๒.๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐานชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์รวมถึงการระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่		✓
๒.๒	ขั้นตอนการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การกำหนดอัตราค่าประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ผู้มารับติดต่อบริการ มีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจใช้วิธีการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานเพื่อลดค่าประเมินภาษี หรืออาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อลดค่าประเมินภาษี และการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส่และตรวจสอบได้ อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น ป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ หรืออาจใช้ระบบสารสนเทศเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของผู้มารับติดต่อบริการเพื่อเรียกรับสินบนได้		✓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการปฏิบัติหน้าที่	ขั้นตอนย่อย ที่มีความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknown Factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
๓	**การจัดซื้อจัดจ้าง**			
๓.๑	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ คุณสมบัติทางด้านเทคนิคไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น ทำให้ใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น		✓
๓.๒	การกำหนดราคากลาง	ผลการประกวดราคา ราคากลางสูงกว่าราคาที่ประกวดได้เกินกว่า ๑๕%	✓	
๓.๓	การปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังในการรับเงินและเบิกจ่ายเงินโดยระบบ KTB Corporate Online	บุคคลและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาจเกิดข้อผิดพลาดและทุจริตในการใช้งานในระบบการรับเงินและจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online		✓
๔	**การบริหารงานบุคคล**			
๔.๑	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริต เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อแลกกับตำแหน่งหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ในการสรรหาและคัดเลือก อาจทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ		✓
๔.๒	การตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์อาจใช้โอกาส เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อปลอมแปลงเอกสารหลักฐานช่วยเหลือพนักงาน การจงใจประเมินผลของพนักงานอย่างไม่เป็นธรรม		✓
๔.๓	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน	การปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจทำให้เจ้าหน้าที่ ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติที่ดี		✓

๒. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑. โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒.๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม/วินัย
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอยู่อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยงานตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงานมีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๒.๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
สีเขียว	๑ – ๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	๔ – ๙	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม	๑๐ – ๑๖	ความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง	๑๗ – ๒๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact	ค่าความเสี่ยง Rise Score
๑	**การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**				
๑.๑	การรับคำร้อง ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การขออนุญาติก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์รวมถึง การระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๑.๒	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาต ก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๑.๓	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัต อนุญาต	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact	ค่าความเสี่ยง Rise Score
๒	**การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ**				
๒.๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์รวมถึง การระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๒.๒	ขั้นตอนการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การกำหนดอัตราค่าประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ผู้มารับติดต่อบริการ มีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจใช้วิธีการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานเพื่อลดค่าประเมินภาษี หรืออาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อลดค่าประเมินภาษี และการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส่และตรวจสอบได้ อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น ป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ หรืออาจใช้ระบบสารสนเทศเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของผู้มารับติดต่อบริการเพื่อเรียกรับสินบนได้	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact	ค่าความเสี่ยง Rise Score
๓	**การจัดซื้อจัดจ้าง**				
๓.๑	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคไม่เหมาะสมเกินความจำเป็น ทำให้ใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๓.๒	การกำหนดราคากลาง	ผลการประกวดราคา ราคากลางสูงกว่าราคาที่ประกวดได้เกินกว่า ๑๕%	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๓.๓	การปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังในการรับเงินและเบิกจ่ายเงินโดย ระบบ KTB Corporate Online	บุคคลและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาจเกิดข้อผิดพลาดและทุจริตในการใช้งานในระบบการรับเงินและจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๔	**การบริหารงานบุคคล**				
๔.๑	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริต เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อแลกกับตำแหน่งหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ในการสรรหาและคัดเลือก อาจทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๔.๒	การตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์อาจใช้โอกาส เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อปลอมแปลงเอกสารหลักฐานช่วยเหลือพนักงาน การจงใจประเมินผลของพนักงานอย่างไม่เป็นธรรม	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)
๔.๓	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน	การปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจทำให้เจ้าหน้าที่ ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติที่ดี	๓ (ต่ำ)	๓ (ต่ำ)	๙ (ปานกลาง)

๔.แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์มีความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตราการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	**การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**			
๑.๑	การรับคำร้อง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การขออนุญาติก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์รวมถึง การระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่	๙ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคู่มือ รายละเอียดขั้นตอน/ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.ตรววจสอบเอกสาร หลักฐาน ให้ครบถ้วนก่อน ๓.เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อเสริมเพิ่มความรู้และความสามารถ
๑.๒	การสำรวจพื้นที่ที่ขออนุญาตก่อสร้าง	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง	๙ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคู่มือ รายละเอียดขั้นตอน/ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒.สำรวจพื้นที่ และแจ้งผลให้ผู้มารับบริการโดยทันที ๓.มอบหมายเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการขออนุญาต
๑.๓	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัต อนุญาต	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจจะมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง ควรปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานเอง	๙ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคู่มือ และแนวทางปฏิบัติ เข้าร่วมการอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ความสามารถให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ๒.ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ให้ครบถ้วน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์มีความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตราการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒	**การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ**			
๒.๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือความช่วยเหลือพวกพ้อง เป็นการสร้างให้เจ้าหน้าที่รับคำร้องและส่งคำร้องการเรียกรับผลประโยชน์ รวมถึง การระบุตัวเจ้าหน้าที่อย่างเฉพาะเจาะจงได้ ควรปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เลือกปฏิบัติ และไม่รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่	๙ (ปานกลาง)	๑.กำหนดอัตราค่าประเมินภาษีให้เหมาะสมกับความเป็นจริงโดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น มูลค่าของทรัพย์สิน ตำแหน่งที่ตั้งของทรัพย์สิน ๒.สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริตแประชาชนและเจ้าหน้าที่ โดยเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงทุจริต และแนวทางป้องกันความเสี่ยงให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยยวข้อง ๓.แสดงอัตราค่าใช้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์และติดตั้งป้ายไวที่ทำการ อบต. ๔.แต่งตั้งคณะทำงานและผู้ตรวจสอบข้อเท็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้า โดยใช้วิธีการตรวจสอบ ๓ - ๖ เดือน/ครั้ง
๒.๒	ขั้นตอนการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน	การกำหนดอัตราค่าประเมินภาษีที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ผู้มารับติดต่อบริการ มีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการชำระภาษี โดยอาจใช้วิธีการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานเพื่อลดค่าประเมินภาษี หรืออาจให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อลดค่าประเมินภาษี และการประเมินภาษีที่ไม่โปร่งใส่และตรวจสอบได้ อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตได้ง่ายขึ้น เช่น ป้อนข้อมูลทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องลงในระบบ หรืออาจใช้ระบบสารสนเทศเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของผู้มารับติดต่อบริการเพื่อเรียกรับสินบนได้	๙ (ปานกลาง)	๑.กำหนดขั้นตอนและวิธีการประเมินภาษีให้ชัดเจน โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการข้อมูลที่ต้องใช้ในการประเมินภาษี เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบ เช่น อัตราค่าประเมินภาษี วิธีการประเมินภาษี เอกสารที่ต้องใช้ในการเสียภาษี เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินภาษีได้ ๒.พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ใรการประเมินภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพลดโอกาสในการทุจริต

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์มีความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตราการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓	**การจัดซื้อจัดจ้าง**			
๓.๑	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น ทำให้ใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น	๙ (ปานกลาง)	๑.ให้ความรู้ในการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้าง ๒.มอบหมายเจ้าหน้าที่ในการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้างที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานซื้อหรือจ้างนั้น ๆ เป็นคณะกรรมการ ๓.ผู้บังคับบัญชามีการกำกับ ติดตามการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ๔.ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควรศึกษาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย
๓.๒	การกำหนดราคากลาง	ผลการประกวดราคา ราคากลางสูงกว่าราคาที่ประกวดได้เกินกว่า ๑๕%	๙ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำหนดราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง โดยแต่งตั้งผู้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคากลางทุกครั้ง
๓.๓	การปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังในการรับเงินและเบิกจ่ายเงินโดย ระบบ KTB Corporate Online	บุคคลและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาจเกิดข้อผิดพลาดและทุจริตในการใช้งานในระบบการรับเงินและจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	๙ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคำสั่งกำหนดตัวบุคคลที่มีสิทธิเข้าใช้งานในระบบ KTB Corporate Online ๒.บุคคลและเจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูลและบุคคลที่มีหน้าที่อนุมัติ ได้เก็บรักษารหัสตัวบุคคล เพื่อเข้าใช้งานในระบบให้ปลอดภัยเป็นความลับและเปลี่ยนรหัสผ่านทุก ๓ เดือน ๓.ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการรับเงิน และการจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านระบบ KTB Corporate Online ๔.ตรวจสอบความถูกต้องของราชการการโอนจ่ายเงินเมื่อรับแจ้งอนุมัติ และรายงานสรุปความเคลื่อนไหวของบัญชีเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์มีความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตราการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔	**การบริหารงานบุคคล**			
๔.๑	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริต เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อแลกกับตำแหน่งหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ในการสรรหาและคัดเลือก อาจทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ	๙ (ปานกลาง)	แต่งตั้งคณะกรรมการ การกำหนดหลักเณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารได้รับทราบโดยทันที
๔.๒	การตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์อาจใช้โอกาส เช่น การเรียกรับสินบนจากพนักงานเพื่อปลอมแปลงเอกสารหลักฐานช่วยเหลือพนักงาน การจงใจประเมินผลของพนักงานอย่างไม่เป็นธรรม	๙ (ปานกลาง)	เจ้าหน้าที่ผู้ส่งเอกสารต้องเซ็นต์สำเนาถูกต้องทุกแผ่นด้วยลายมือตัวบรรจงของเจ้าหน้าที่คนนั้นเอง
๔.๓	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน	การปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจทำให้เจ้าหน้าที่ ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อผลักดันให้พนักงานของตนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติที่ดี	๙ (ปานกลาง)	๑.แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน ๒.เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้รายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารได้รับทราบโดยทันที